

UPA 2015/7-imut Aningaasanut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaanut ilanngussaq U matumuuna nassiuunneqarpoq.

Hermed fremsendes bilag U til Finans- og Skatteudvalgets betænkning vedrørende FM 2015/7.

Ilanngussaq U

Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq
Att.: Sakarias Amondsen.

**Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamit
tallimannngornermi ulloq 8. maj 2015, nal. 11.00 ataatsimiittarfik 1-imi
siunersiorneqarnissamut aggeqqusissut.**

11-05-2015

Sags nr. 2014-108959

Dok. nr. 1963209

P. O. Box 1037
3900 Nuuk

Tel. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 63 50

E-mail: oed@nanoq.gl

www.naalakkersuisut.gl

Sammisaq 4: Ukiut 50 mio. kr.-inik sipaarneq

34.12.01 Nunap immikkoortuini peqqinnissaqarfiit, nakorsanit sullinneqarneq

Atorfinnik arfineq marlunnik atorunnaarsitsinerup kingunerisassai itisilerneqassasut kissaatigineqarpoq. Atorfiiit qanoq ittut pineqarpat, sumi inissismappat qanorlu kinguneqassappat? Peqqissaaviup nal. 16.00 matuneqartalernerani kingunerisassat itisilerneqarnissaat aamma kissaatigineqarpoq. Peqqissaaviit tamarmik pineqarpat aammalu qanoq kinguneqassava?

Akissut:

Aallaqqaasiuttitut erseqqissaatigineqassaaq, periarfissaqarsimanngimmat nalilersussallugu immikkoortortani sipaarniarfissatut 2015-imi pitsangorsaaniarnerit angussallugit, tassami sulisoqarniarnikkut ikilisiartuaartsinerit sunniutaat aatsaat pissammat aaliangiinermit ukioq ataaseq qaangiuuttoq.

Atorfiiit arfineq-marluk naatsorsuutigineqarpoq immikkoortortani allaffissornikkut atorfüssasut. Naatsorsuutigineqarpoq qanimut misissussallugu misissueqqissaartoqassallunilu ilumut ajornannginnersoq allaffissornikkut atorfiiit sipaarniarfigineqarnissaat, naak toqqaannartumik innuttaasunut sullissinermut imaluunniit assersuutigalugu aningaasaqarnermut aqtsinermi piumasaqataasunut.

Atorfiiit ilaatigut immikkoortortani atorunnaarsinneqassapput massakkorpialru oqaatigisinnaanngilarput sumerpiaq, tassami suliniarneq ingerlassammat suleqatigiisitaliami ataaatsimiisitaliaq peqatigalugu. Immikkoortortaneernissaa tunngaveqarpoq - allaffissornikkut immikkoortortat qitiulersinniarneqarsimanngimmata tamakkiisumik, immikkoortortani. Assersuutigalugu immikkoortortat ilaanni allaffissornikkut suli tamakkiisumik sulisoqarpoq tamannalu qitiusumik ingerlatsiniarnerup inerikkiartornerani

pissutsinullu ineritsiartornermi soorlu aningaasaqarnikkut kiisalu angalanermi inniminniinikkut iluani tamakkiisumik inerikkiartortinneqarsimanani.

Peqqissaaviit nalunaaqutaq kl. 16:00 matusarnissaat pineqanngilaq, weekendini imaluunniit sapaassuarni. Pineqartorli tassaavoq peqqinnissaqarfimmik innuttaasunut attaviit qitiulersinniarneqarnissaat taamaasilluni immikkoortortani innuttaasut ammasarfiup avataatigut peqqissaavimmut sianertassallutik.

Matumanii peqqissaavimmi sulisunut attaveqartassapput, oqarasuaatikkut attaveqarnitsigut siunnersorneqarsinnaallutik imaluunniit nalilorsorluarneqarnerisigut pisariaqartoqartillugu sulisunik illoqarfigisami pigaartunik attaveqarsinnaalluni naak nal. 16.00 matoreeraluartoq. Illoqarfinni pigaartuuusut taamaasillutik allannguuteqassanngillat kisiannili artukkerneqarnerat minnerussalluni.

Innuttaasup peqqinnissaqarfiullu akornanni attaveqatigiinnermi innuttaasoq nalilorsorluarneqassaaq, tassami immikkoortortani pigaartutut sulisuutut peqqinnissakkut qaffasittumik ilinniagaqarsimasumik pigaartoqartassammat, peqqissaavinni pigaartunit sanilliullugu. Taamaasillunilu qulakkeerneqartassaaq peqqissaavinni sulisuuusunit sulinikkut atugassarititaasunut maleruaqqusat soorlu eqqisisimaarfissamut pffissarititaasoq eqqortumik malinneqarnersut naak ulluinnarni peqqissaavinni sulisunut attuinngikkaluartumik.

Sammisaq 11: Pingajussaaneerinninnissamut teknikkikkut allannguutit

40.94.16 Najukkani tv-kkut najukkanilu radiukkut aallakaatitsisarfiit peqatigiiffiinut tapiissutit –

Ataatsimiitaliamit erseqqissaasoqarnissaa taamaallaat pineqarpoq – najukkani radiukkut tv-kullu aallakaatitsisarfiit peqatigiiffiannut aningaasat missingersuutinut ilanngussami siullermi ilanngunneqarsimanerat kukkunerua? Imaluunniit mutaamik aalajangiisoqarsimava?

Akissut:

Kukkuneruvoq siumoortumik aningaasanik missingersuinermi siullermeertumi aaqqissuussaanik tapiissutit illoqarfigisani naalaarutikkut- isiginnaarutitigullu peqatigiiffiinut tapiissuteqartoqarnissaa ilanngunneqarsimammat.

Tamannalu tapiissutaasoq atorunnaarsinneqarpoq Inatsisartut inatsisaat nr. 7 juni 8-nni 2014-meersoq naalaarutitigut- isiginnaarutitigullu suliffeqarfeqarneq malillugu

Sammisaq 12: Pingajussaaneerinninnissamut missingersuutinut sunniuteqanngitsumik allannguutit.

84.40.12 Ilanniartitaanermut sanaartukkat

PISPS-imi sanaartornermut aningaasaliissutit 1 mio. kr.-inik ikineqarnerat qanoq kinguneqassava?

Akissut:

PISPS-p allineqarnissaanut suliariumannittussarsiuussineqarpoq, tamannalu missingersuutaasumit 1,7 mio.kr.-nik appasinnerusimalluni tamannalu Aningaasaqarnermut inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani siunnersuutaasumi erseroq. Taamaattumik PISPS-p sanaartorneqarnissaanut 1 mio.kr.-nik appaaneq kinguneqartussaanngilaq.

84.40.14 Kulturimut timersornermullu atugassanik sanaartorneq

Suliassamut pilersaarut qanoq sukumiitigissava? Kingornagut pilersaarut sumiluunniit inissinneqarsinnaassava imaluunniit sumiiffissamik toqqaanerup kingorna suliassamut pilersaarummik mutaamik suliaqartoqartariaqassava? Sumiiffissamik toqqaanerup kingorna missingersuut C annertuumik allannguuteqartinneqassava imaluunniit missingersuut C-mi ilaatinneqartut sumiiffinmut pituttugaassanngillat?

Akissut:

Sulinummut pilersaarut "qulisalertakkamik timersortarfissarsualiorissaq" sulilu annertussusissaanik ilisimaneqanngitsoq, sananeqassaaq illersugaassalluni assersuutigalugu nunamut qeriuuannartumut assigisaannullu taamaasilluni sumiluunniit inissinneqarsinnaassalluni.

Qulisalertakkamik inuiattut timersortarfissarsualiorissaq Inatsisartunit aningaasalerneqarnissaa aaliangerneqarpal, missingiussamik aningaasalerneqarnissaa suliarineqarumaarpoq sumi inisisimanissaa naapertorlugu kiisalu inissinneqarnissaanut aningaasartuutaajumaartussat assersuutigalugu qaartiterinermi, kuuffit aqqutissaannik assigisaannullu. Taakku aningaasartuutaajumaartussat naatsorsuutigineqartariaqarput sanaartornissamut aningaasartuutaajumaartussat katinnerisa 10%-ianit ikinnerusumik ilaatigullu apparitinneqarsinnaasussamik assersuutigalugu inuiattut timersortarfissarsualiorissap inisisimanissaa toqqaveqareersimappat sanaartorfigeriaannaalluni kiisalu kommunerisami piareersarfigineqareersimappat.

Sammisaq 15: Aningaasanut inatsimmut isumaqatigiissut

10.13.11 Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffinnut toqqaannartumik aninggaasartuutit

Aningaasaqarnermut Aatsitassanullu Naalakkersuisumut ataatsimiititaliap 31. marts 2015-imi allagaani allakkani taaneqartuni ataatsimiititaliap isummersuutaanut Naalakkersuisut isummersornissaat ataatsimiititaliamit ujartorneqarpoq. Great Greenland A/S-ip siunissami kiffartuussinissamik isumaqatigiissuteqarfingineqarnissaani isummersuutit taakku Naalakkersuisut isumaliutigisaannut qanoq ilaatinneqarsinnaanerannik Naalakkersuisut naliliinissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

Great Greenlandimut aninggaasaliinissaq pillugu siunissami ilassutitut aninggaasaliissuteqarnissamik qinnuteqaatit missingersuusiornermut inatsit naapertorlugu sillimaffigereerneqarsinnaasimanngitsunut isigineqarsinnaanersut apeqquserneqartariaqalersoq ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunut eqqumaffigeeqquneqarpoq.

Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq ingerlatseqatigiiffiup aninggaasalersuutinut annertoorujussuarmik aninggaasartuuteqarnera aninggaasat tigoriaannaat eqqarsaatigalugit pitsaanngitsorujussuarmik inissisimasimaneranut ertiutaasoq. Tamatuma peqatigisaanik ataatsimiititaliaq isumaqarpoq aninggaasarpassuit ingerlatseqatigiiffimmut aninggaasalersuutitut atorneqarsimasut allatut atorneqarnissaat annertuumik pisariaqartinneqartoq.

Taamaattumillu aninggaasaliissutitigut ingerlatseqatigiiffiup akiliutigeriaannagassatut taarsigassarsiaminik malunnaatilimmik appartitsinissaa, taamaallunilu taarsigassarsianut atatillugu aninggaasartuutiminik appartitsinissaa allannguutissatut siunnersuutikkut ugguna Naalakkersuisunit qulakeerneqassamat ataatsimiititaliamit iluarisimaarneqarpoq. Taamaattumillu ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq siunertanut allanut atorneqaratik aninggaasat ingerlatseqatigiiffiup aningaaserivinnut akiitsuisa apparinnejnarnerannut atorneqassasut.

Ingerlatseqatigiiffiup pisiortornissamut pisussaaffiata, tamatumalu nassatarisaanik aninggaasartuutigisartagaasa ilanngullugit eqqarsaatigineqarnerisigut kiffartuussinissamik isumaqatigiissutinik naleqqussaanikkut ingerlatseqatigiiffik aningaasaqarnikkut imminut napatittumik suliffeqarfimmik ingerlatsisinnaanersoq pillugu apeqqut sinneruppoq. Periusissamik suliffeqarfiup siunissami imminut napatittumik ineriartorsinnaaneranut peqataaqataaqataasussamik nassuaasiortoqassasoq Naalakkersuisut paassisutissiissutigaat. Ingerlatseqatigiiffiup aammaarluni

nassuaateqarnerata tamatumuuna iluaqutaanissaanik Naalakkersuisut naatsorsuutiginninnerannut suna tunuliaqutaava?

Akissut:

Naalakkersuisut naatsorsuutiginnilaat nutaamik maleruaqqusaliornerup kisimi suliffeqarfik ikiorsinnaassallugu. Naalakkersuisulli maleruaqqusaq pisariaqarsorivaat suliffeqarfimmumt aningaasaliinissamut tapiissutissamik aningaasaliinissamut aaliangernissaq sioqqullugu. Ilumoorpoq tapiissutissap Great Greenland-ip akiitsuinik appaasinnaammatt taamatuttaarlu ernianut aningaasartuutinut malitsigisaanut. Taamatuttaarlu naatsorsuutigisariaqarpoq suliffeqarfiup tunisaasa ukiumi akitsorterussinerni pingasuuusuni pitsaanngitsumik inerneqarmat naatsorsuutigisaraluamit.

Naalakkersuisut suliffeqarfiup ineriartornera malinnaaffigeqqissaarpaat, ilisimatitsissutaasunillu nassiuunneqarsimasut tunngavigalugit, suliffeqarfiup tunisassatut anguniakkaminik ilisimatitsisutigineqartut anguniarlugit ajornartorsiortorujussuovoq. Ukioq 2015 piginneqataanermut aningaasaliineq taamaasilluni suliffeqarfiup akiitsuinik apparsaateqassaaq taamatullu ilaatigut aningaasanik atuisinnaanermut matussusiiinnaanermut - suliffeqarfiup ukiup sinneranut tunisaminik pitsanngoriaateqanngippat atorneqarsinnaasunik.

Naalakkersuisoqarfiiit arlallit suliniuteqarnerat aallartisarneqareersoq - maleruaqqusaliortoqarneratigut, suliffeqarfiup tunngaviusumik pisariaqartitaanik isikkiviliissaqq suliffeqarfiup piffissami suleriusissatut iliuuseriniagaanut tunngatillugu. Suleqatigiissitami peqataapput Suliffeqarfiup siulersuisui (piginnittut aallartitaat), Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik, Piniarnermut, Aalisarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Inuussutissarsiutitigut, Sulisoqarnermut Tuniniaanermullu Naalakkersuisoqarfik (kiffartuussinissamut akisussasausoq). Anguniagaavoq misissoqqissaassallugu periutsit sorliit atorlugit piffissaq sivilsunerusoq eqqarsaatigalugu aningaasarsiuutigalugu isertinneqarsinnaasunik tunngaviusunik nukittorsaanissaq, ilaatigut ammit pigineqareersutut pitsanngorsarniarlugit suliniuteqarnissaq. Anguniakkap appaa tassaavoq iluusissanik nutaanik saqqummiinissaq taamaasilluni suliffeqarfik aningaasartuutinut tulluarsarsinnaanissaminut periarfissaqarniassammat, suliffeqarfik tunisamigut appariaateqarnikkut nalaataqarpat. Anguniakkat allat tassaapput tikkuassallugu aningaasaliinerit suut anuniakkap anguniarneqarsinnaaneranut tunisinermut pitsanngoriaataasinnaasut pisariaqarsinnaasorisat. Taamatuttaarlu qiviarmeekassapput siunnersuutit suliffeqarfiup aningaasaliissutigineqarneranut tulluarsaanermut pisariaqarsoriat.

Ataatsimiisitaliap erseqqissaatigereerneratut maleruaqqusap kisimi suliffeqarfimmumt unammillernartut naamassisinnaanngilai. Naalakkersuisulli nalilerpaat suliffeqarfimmik suleriusissatut nutaami suliniarnermi

pisariaqavissutut. Suliffeqarfimmik suleriusissaq soorunami suliffeqarfiup nammineq piviusunngortissavaa innersuussutaasut toqqammavigalugit, nalunaarusiamut ilanngunneqartussamut.

Naalakkersuisut kissaatigaat taamatut naalakkersuisoqarfitt pineqartumut attuumassuteqartut sulinerisigut pinngitsuussallugu aningaasaliissutaasunik utikattunik tapiisarnissaq. Suliffeqarfiulli aningaasatigut ima nanertisimaneqartigaaq siumut aaqqinnejarsinnaanani, suliffeqarfiup akiitsuinik taamatuttaarlu aningaasartuutiminik pituttorsimanera oqilisaaffigineqanngippat.

20.11.70 Sulinuitinut nutaanut sillimmatit

Apeqqut 11.5-imut Naalakkersuisut 5. majimi akissutaata danskisuuan qupperneq 9-mi allassimavoq nunalerineq pillugu ataatsimiititaliarsuup kaammattuutai naammassiniarlugit ukiuni tulliuttuni 20-ni 9,5-ini 12 millioninut immikkoortitsisoqartassasoq. Allanguutissatut siunnersuummi missingersuutinut ilanngussami allassimavoq ukiumoortumik 6 mio. kr.-it immikkoortinneqartassasut. Takussutissiamili ukioq manna 3,4 millionit immikkoortinneqarput, taakkulu ukiuni missingersuusiorfiusuni 3,8-nut aamma 4,9-mut qaffariarlutik 4,6-imut appariassapput. Tamanna qanoq paasineqassava?

Akissut:

Aningaasaliissutinik 9,5 aamma 12,0 mio.kr. akornanni issuaaneq apeqquteqaatigineqarsimasunit siulanit akissutaavoq qallunaatuuani. Qallunaatoornera nassiunneqartumit inerniviunngilaq. Kukkuneq ajuusaarutigaarput taamaattumillu qallunaatuunngortinnera ataatsimiisitaliamut nassiunneqarpoq.

Allanguutissatut siunnersuummit (nr. 157) oqaasertaa ilaatigut ima allassimavoq:

"Aningaasanut inatsisissamut siunnersuut 2015 aappassaaneerneqarnissaanut Naalakkersuisut saqqumiussipput allanguutissatut siunnersuut nr. 53, immikkut ilanngunneqarpoq kontomut pingaernermut pingajussaaneerneqarnissaata Aningaasanut inassutissamut siunnersuut 2015-imut allallu isumaqatigiinniarnissap ilusilersorneqarnissaannut.

Matumani allanguutissatut siunnersuummi immikkoortinneqartut aningaasanut inatsimmut isumaqatigiissutip imarisaanut allanguutissatut ilanngunneqarnissaa qinnutigineqarpoq."

Qulaani ilanngunneqartut eqqarsaatigalugit eqqaamasariaqarput aningaasat suut allannguutissatut nr. 53-imi ilanngunneqarsimanersut. Uani allannguutissatut siunnersummi konto pingarnermi 20.11.70 inissinneqarsimapput 2015-imut 2,6 mio.kr., 2016-imut 2,2 mio.kr., 2017-imut 1,1 mio.kr. kiisalu 2018-imut 1,4 mio.kr. Kontomut pingarnermut 20.11.70-imut allannguutissatut siunnersuut nr. 53 aamma 157 kisitsisit katillugit ilineqarpata, inernerimmagu ukiumut 6 mio.kr. immikkoortinnejartassasut.

24.13.50 Akileraartarnermi akiitsuusiisarnermilu isertitaqarnerulernissamut sillimmatit

Aningaasartuuteqarnerunissamut sillimmatit pillugit aamma apeqqutissaqarpunga – kisitsisit allanngortinnejarnerannut sunarpiaq tunngaviua – Pituffimmut atatillugu kingunerisassat pillugit paasissutissanik nutaanik peqarpa imaluunniit eqqoriaanerinnaq suli tunngavagineqarpa? November 2014-imi paasissutissat isertuussassat ataatsimiititaliami pigaagut, tassani naatsorsuinerit ilaallutik. Taakku allannguuteqarsimappat?

Akissut:

Aningaasanut inatsimmi piffissami 2015-2018-mut DA-p inernerisaanut sinneqartoorteqalaarnissaanut oqimaaqtigiaissaarutitut aaqqissutaanissaa qinnutigineqarsimavoq. Tamanna allannguutissatut siunnersummi ersarissumik allaqqavoq:

"Isertitassattut immikkoortinnejartussatut qaffaanerup immikkut aningaasanut inatsimmut isumaqatigiissutaasumut ilanngunneqarnissaa."

Pituffimmut tunngatigullugu kisitsisit allanngorsimanngillat. Kisiannili oqaloqatigiinnerit Kalaallit Nunaata, Danmark amerikarmiullu oqartussat akornanni ingerlapput, sulili erseqqittumik inerneqanngilaq kiisalu qaugu isumaqatgiinniarnerit naammassineqarnissaat.

84.40.15 Ilanniartut inaannik sanaartorneq

Ilanniartut ineqarfik nalinginnaasunik ukiuni 2015-2017 pilersaarusiornissamut 9 millionit atorneqassapput. Ilanniartut ineqarfii nalinginnaasut sisamat pilersaarusiorneqarnerat soog ukiunik pingasunik sivisussuseqassava? Taakku siunissami kisimik sanaartorneqartassappat? Tamanna ima paasineqassava; pilersaarusiornnerup naammassineqarnissaata tungaanut ilanniartut ineqarfik sanaartortoqassanngitsoq?

Akissut:

Naalakkersuisut neriuutigaat aningaasartuutit piffissarititaasorlu naatsorsuutigineqartumit annikinnerussasut. Naalakkersuisulli sinaakkusersuinerminni kissaatigisimavaat qulakkiissallugu pilersaarut piffissarititaasup iluani naammassineqarnissaa. Aningaasaliissutaasut sinneqariarpata Aningaasaqarnermullu ataatsimiisitaliap akuersineratigut illoqarfinni ilinniartoqarfiusuni ilinniartut ineqarniarnerannut pilersaarutaasunut atorneqarnissaat kissaatigineqarmat, taamaasilluni ineqartut inissiassaannut pilersuinermut piffissarititaasoq aamma appartikkusullugu.

Ilinniagaqartut ineqarfissaasa ilusissaat "ilusilersukkat" assigiinngitsut arlallit eqqarsaatigineqarput ataasiakkaarlugit, ineqarfiusumut ataasiakkaanut katigunneqarsinnaaneri eqqarsaatigalugit, quleriinnik inissialiortoqarsinnaanera kiisalu illoqarfigisap pilersaarusruneqarneranut tunngatillugu.

Siunertaavorli ilusilersukkat ilinniagaqartut ineqarfiisa ilusaasa assigiissarneqarnissaat taamaasilluni suliniummut piffissarititaasoq sapinngisamik appartinneqarniassammat kiisalu sanaartornissamut aningaasaliinerup eqqoqqissaartumik qulakkeerneqarnissaa.

Ineqarfiusussanik naliginnaasunik sanaartornerup aallartisarneqarnera isumaqanngilaq ineqarfissanik sanaartorsinnaajunnaarnermik imaluunniit sanaartorusunnginnermik, suliniutip naammassineqannginnerani. Ilinniartut ineqarfiinik sanaartornissaq sulissutigineqarpoq tamannalu aningaasanut inatsimmi 2016-imut ilanngunneqarnissaa pilersaarutaavoq. Tamanna isumaqarsinnaavoq ilinniagaqartut ineqarfissaannik sanaartornernik aningaasaliinerit pilersaarutinut aallartisarsareersunut, takuuk aammat sanaartornermut immikkoortortamik marloqiusamik aningaasaliiffigineqarniassamut kissaatit.